

EESC info

Europees Economisch en Sociaal Comité
Een brug tussen Europa en het maatschappelijk middenveld
December 2016 | NL

WOORD VOORAF Tijd voor hoop, tijd voor vrede

Ambitieuze, langlopende projecten zoals de Europese Unie hebben te maken met ups en downs. Hun kracht kan worden afgelezen op de barometer van de democratie, die laat zien in hoeverre mensen tevreden zijn met hun leiders en regeringen.

Tegen alle verwachtingen in heeft het Verenigd Koninkrijk vóór de Brexit gestemd en won Donald Trump de presidentsverkiezingen in de VS.

De burgers hebben hun wil te kennen gegeven, en hoewel de resultaten ons bezorgd maken, moeten we nu naar de toekomst kijken. De volledige impact van deze twee uitslagen moet nog blijken, maar één ding is zeker: Europa zal zich moeten aanpassen aan deze nieuwe realiteit en constructief moeten reageren.

Maar hoe kan het Europese project het vertrouwen van de burgers terugwinnen? Ik ben er zeker van dat het antwoord ligt in de veerkracht van het maatschappelijk middenveld, dat is opgewassen tegen alle veranderingen. Het maatschappelijk middenveld is de plaats waar alle positieve acties van start gaan. We moeten ons richten op de burgers, want we kunnen veel van hen leren. Neem de terreuraanslagen en de migratiecrisis: 2016 zal worden herinnerd om deze afschuwelijke daden, en om de recordaantallen migranten en vluchtelingen die naar Europa kwamen. En ook deze keer stond het maatschappelijk middenveld weer in de frontlinie. Gewone mensen en organisaties hebben buitengewone dingen gedaan voor mensen die alles hebben verloren, die het zwaar te verduren hebben en alle hoop hebben verloren. De inspirerende voorbeelden van medeleven komen uit alle lidstaten.

Dit jaar stond het **EESC-mediaseminar van het maatschappelijk middenveld** in het teken van de communicatie over migratie: de bedoeling was inzicht te verschaffen in de rol van de media in heel Europa bij het beïnvloeden van de publieke opinie ten aanzien van de crisis. Wij hopen dat het seminar heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van een meer constructieve aanpak dankzij de uitwisseling van expertise en goede praktijken. De **EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld 2016** zal ook de meest opvallende acties voor de opvang en integratie van vluchtelingen en migranten in Europa belichten. De vijf winnaars (**Artemiszió Foundation – Hongarije; Dionysis Arvanitakis – Griekenland; ILIAKTIDA Greece; SOS Méditerranée – Duitsland; SOS Racismo Gipuzkoa – Spanje**) zullen hun prijs in ontvangst nemen tijdens de EESC-zitting van 15 december.

Communiceren over al deze goede Europese voorbeelden is van cruciaal belang om de boodschap te verspreiden en een echt grensoverschrijdend netwerk van humanitaire hulp op te zetten. Doeltreffend communiceren is belangrijker dan ooit. Mensen helpen volstaat niet: het is van essentieel belang dat het publiek ervan wordt doordrongen hoe we het leven van de burgers verbeteren. Het EESC heeft besloten een licht te werpen op deze inspanningen en mensen, omdat zij de reden zijn dat er nog hoop is voor Europa.

Gonçalo Lobo Xavier
EESC-vicevoorzitter, belast met Communicatie

VOOR IN UW AGENDA

14-15 december 2016,
Brussel
zitting EESC

15 december 2016,
Brussel
uitreiking EESC-prijs voor het
maatschappelijk middenveld

IN DIT NUMMER

- 2 Het EESC roept op een financieel instrument te creëren om een eind te maken aan „stranding”
- 2 EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld met als thema migratie belooft inspirerende en geslaagde voorbeelden van solidariteit
- 3 Madi Sharma schrijft boek om 7 miljard ideeën in de praktijk te helpen brengen

Europa moet zich meer inzetten voor haar consumenten, verklaart het EESC

Het EESC heeft drie belangrijke adviezen opgesteld over **geoblocking**, **roaming en pakketbezorging**, waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen haar voorstellen te wijzigen om ervoor te zorgen dat consumenten écht kunnen profiteren van een eengemaakte markt.

Het EESC is van mening dat het voorstel van de Commissie inzake **geoblocking** de frustraties van consumenten en bedrijven waarschijnlijk niet zal verminderen en adviseert om gelijke voorwaarden in het leven te roepen voor online- en offlinehandel door de belemmeringen voor het grensoverschrijdend verkopen en kopen van goederen en diensten weg te nemen. Het is hoognodig dat de EU de sterk uiteenlopende industriële beleidslijnen en wetgevingen in de lidstaten gaat aanpakken.

Met betrekking tot **roaming** heeft het EESC ernstige bezwaren kenbaar gemaakt over de mogelijkheid voor exploitanten om prijsstructuren voor de groothandel te onderhandelen buiten de gereuleerde tariefplafonds om, zoals wordt voorzien in het voorstel van de Commissie. Het probleem is dat „innovatieve prijsstructuren voor de groothandel”, buiten de gereuleerde prijzen om, niet direct zouden zijn gekoppeld aan de verbruikte volumes en dat de onderhandelingen waarschijnlijk zullen resulteren in kartelvorming en misbruik door dominante exploitanten. Daarnaast kunnen consumenten, zodra roaming wordt afgeschaft, te maken krijgen met een stijging van de binnenlandse prijzen ter compensatie van de inkomstendaling. Het EESC pleit daarom voor preventieve

maatregelen en meer transparantie zodat consumenten volledig inzicht hebben in de details van hun telefoonrekening.

Tarieven voor grensoverschrijdende bezorging kunnen maar liefst vijf keer hoger zijn dan de binnenlandse equivalent wanneer er pakketten worden ontvangen van e-commercebedrijven in het buitenland. Deze verschillen kunnen niet worden verklaard door extra kosten in het land van bestemming en zorgen ervoor dat consumenten minder geneigd zijn om in andere lidstaten te kopen. Het EESC is van mening dat de Commissie voor alle pakketbezorgingsdiensten strikte deadlines moet vastleggen voor het verlagen van hun tarieven en moet dreigen met de invoering van een tariefplafond als bedrijven hieraan niet voldoen. (cad/dm)

Maatregelen om witwaspraktijken te bestrijden moeten gelden voor alle derde landen met een hoog risico

Op de lijst met derde landen met een hoog risico waar extra zorgvuldigheidseisen op van toepassing zijn (gepubliceerd op 14 juli), staat geen van de landen waarvan wordt vermoed dat zij belastingparadijzen zijn voor witwaspraktijken, in het bijzonder degene die worden genoemd in de „Panama Papers”. In zijn advies inzake de Europese antiwitwasrichtlijn stelt het EESC voor dat er een nieuwe lijst met risicolanden wordt opgesteld of dat het toepassingsgebied van de maatregelen wordt verbreed.

Rapporteur Javier Doz Orrit (ES - groep Werknemers) stelde tijdens de zitting van

december voor dat „in vrijhandels- en economische partnerschapsovereenkomsten hoofdstukken worden opgenomen om witwaspraktijken, belastingfraude en belastingontwijking aan te pakken”. Het EESC heeft twee adviezen goedgekeurd op het gebied van de bestrijding van witwaspraktijken, financiering van terrorisme en belastingontduiking. In deze adviezen wordt gepleit voor een Europees register van bankrekeningen, meer transparantie omtrent de begunstigen van bedrijven en trusts, maatregelen om oneerlijke belastingconcurrentie te voorkomen, stappen om de anonimiteit van financiële

transacties met prepaidkaarten aan te pakken en betere controles door samenwerking tussen financiële-inlichtingeneenheden.

„De juridische aanpak van alle misdrijven die verband houden met witwassen, belastingfraude, corruptie en het financieren van terrorisme en verwante activiteiten moet op Europees niveau worden geharmoniseerd”, zei Petru Sorin Dandea (RO - groep Werknemers), rapporteur voor het EESC-advies inzake de *Toegang tot antiwitwasinlichtingen door belastingautoriteiten*. (mm)

Tiende mediaseminar van het maatschappelijk middenveld gehouden in de Diplomatische Akademie in Wenen, met een recordaantal deelnemers

De tiende editie van het mediaseminar van het maatschappelijk middenveld werd op 24 en 25 november 2016 gehouden in de *Diplomatische Akademie* in Wenen. Er kwamen niet alleen vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld op af, maar ook diplomaten, internationale organisaties en journalisten. Het seminar werd gesteund door het Informatiecentrum van de VN in Wenen, het Bureau van de EU voor de grondrechten, het Oostenrijkse ministerie van Europese Zaken, Integratie en Buitenlandse Zaken, het Slowaakse EU-voorzitterschap en de stad Wenen. De beraadslagingen werden geleid door EESC-vicevoorzitter Gonçalo Lobo-Xavier. EESC-voorzitter Georges Dassis nam deel aan de openingsbijeenkomst en EESC-lid Georgi Stoev, groepsvoorzitters Luca Jahier en Gabriele Bischoff en afdelingsvoorzitter Pavel Trantina namen actief deel aan de paneldiscussies. Tijdens de discussies heeft men zich voornamelijk

gebogen over het thema „Communiceren over migratie”. De debatten vonden plaats in vier panels die zich hebben gebogen over

migrantensmokkel, de rol van de media, sociale integratie en de rol van beleidsmakers.

De combinatie van deskundigen, sprekers met een persoonlijke band met het onderwerp, gespecialiseerde journalisten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld enerzijds en een zeer betrokken publiek anderzijds, zorgde voor levendige debatten over nieuwe en reeds bekende bevindingen en ook voor een aantal aangrijpende momenten. Het EESC zal een brochure uitbrengen met de meest interessante en belangrijke bijdragen en de hoofdconclusies. Begin 2017 kunt u deze brochure dan op de website van het EESC raadplegen. Er zal ook een beperkt aantal papieren versies worden gedrukt. (sma)

EESC-IAO-conferentie over de toekomst van werk: globalisering, klimaatverandering, technologische vooruitgang en toenemende ongelijkheid

Van links naar rechts: IAO-directeur-generaal Guy Rider, EESC-voorzitter Georges Dassis en Europees commissaris Marianne Thyssen tijdens de persconferentie over De toekomst van werk

Op 15 en 16 november 2016 voerden het EESC en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) in Brussel een dialoog op hoog niveau over de **Toekomst van werk**. Deze dialoog werd bijgewoond door meer dan 300 vertegenwoordigers van Europese sociale partners en het maatschappelijk middenveld. De openingszitting werd verzorgd door EESC-voorzitter Georges Dassis, de onlangs herkozen directeur-generaal van de IAO Guy Ryder en eurocommissaris Marianne Thyssen.

Europese werknemers en werkgevers staan als gevolg van de toenemende globalisering voor grote uitdagingen. Voorbeelden hiervan zijn atypische vormen van werk en ingrijpende technologische veranderingen die de aard van werk beïnvloeden. Werknemers en werkgevers in Europa maken zich meer en meer zorgen over onderaanbesteding, werken als zelfstandige,

nulurencontracten, onregelmatige werktijden en online werk via intermediairs. Volgens de Eurobarometer voorjaar 2016 maken Europese burgers zich grote zorgen over baanonzekerheid en is 47% van de Europeanen ervan overtuigd dat „het ergste nog moeten komen” voor wat betreft de gevolgen van de economische crisis voor de werkgelegenheid.

Tijdens de conferentie vonden paneldiscussies plaats over de rol van werk in de maatschappij, veranderende werkpatronen en -voorwaarden en over de gevolgen van technologische innovatie en globalisering op de werkplek en op de governance in de arbeidswereld. De oplossingen die tijdens de conferentie in kaart zijn gebracht, zullen als input dienen voor het initiatief van de IAO inzake de toekomst van werk, ter ere van haar honderdjarig bestaan. (cad)

Verklaring van de voorzitter van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de grondrechtensituatie in Turkije

Na afloop van de buitengewone vergadering van het EESC-bureau op 10 november 2016 heeft de voorzitter de volgende verklaring afgelegd.

Ik wil mijn diepe bezorgdheid uiten over de huidige situatie in Turkije met betrekking tot de eerbiediging van de grondrechten.

Met geweld naar de macht proberen te grijpen is een misdaad die sterk moet worden veroordeeld. Een poging tot staatsgreep kan echter in geen enkel geval rechtvaardigen dat de grondrechten worden opgeheven.

Het is bovendien ontzettend alarmerend dat burgers, organisaties van het maatschappelijk middenveld, journalisten of verkozenen die deze mislukte staatsgreep niet steunden zonder enig bewijs van hun betrokkenheid van bepaalde vrijheden zijn beroofd. Turkije moet alles in het werk stellen om zijn verplichtingen na te komen, met name die uit hoofde van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Het land moet erop toezien dat de normen van de Raad van Europa en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden geëerbiedigd, ook in het kader van door de noodtoestand gerechtvaardigde afwijkingen.

Ik nodig de Turkse autoriteiten uit om te proberen deze beproeving voortaan op een andere manier te doorstaan: het is in het belang van Turkije zelf, van zijn bevolking en van zijn toekomstige betrekkingen met de Europese Unie, dat het land op doorslaggevende en definitieve wijze evolueert naar een pluralistische en vreedzame maatschappij, waarin alle ideeën – behalve oproepen tot geweld – vrij kunnen worden geuit, waarin er absolute vrijheid van meningsuiting en van vereniging is, met inbegrip van het recht om in het openbaar te demonstreren of het stakingsrecht, en waarin alle geledingen van het maatschappelijk middenveld – ook alle minderheden – vrij van angst kunnen leven en hun mening kunnen uiten. Volgens mij is dit de beste manier om definitief komaf te maken met ieder risico voor het land, om de bevolking ondanks haar verscheidenheid te verenigen en om zich op doeltreffende wijze voor te bereiden op de toetreding tot de Europese Unie.

Georges Dassis

EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld met als thema migratie belooft inspirerende en geslaagde voorbeelden van solidariteit

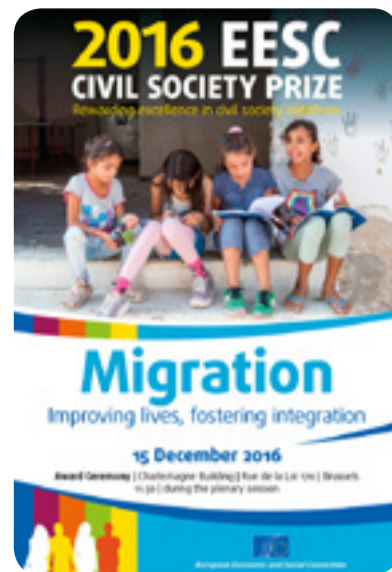
Het recordaantal van 283 inzendingen voor de EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld, die dit jaar in het teken van migratie staat, heeft duidelijk aangetoond dat migratie en de integratie van vluchtelingen nog steeds bovenaan de agenda van de Europese maatschappelijke organisaties staan. De prijs voor 2016 is bedoeld als beloning voor inspirerende modelprojecten die laten zien wat de solidariteit tussen Europese burgers vermogen en concrete resultaten hebben opgeleverd.

Op de shortlist voor de EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld 2016 staan vijf inzendingen, afkomstig uit Hongarije, Duitsland, Spanje en Griekenland. Dit jaar is de prijs bestemd voor individuen of organisaties die zichzelf hebben onderscheiden door hun inspanningen om migranten een beter leven te bieden en hun integratie in de Europese samenleving te bevorderen.

De volgende projecten staan op de shortlist:

- **SOS Méditerranée**, een project onder leiding van Duitsland dat een rol heeft gespeeld in de redding op zee van 5000 mensen,
- **Dionysis Arvanitakis**, een Griekse bakker van in de tachtig die brood en gebak uitdeelt aan duizenden hongerige en wanhopige migranten,
- **SOS Racismo Gipuzkoa – Gipuzkoako SOS Arrazakeria**, een Spaans project dat duizenden plaatselijke bewoners en migranten letterlijk rond de tafel heeft gebracht om samen te eten en elkaar te begrijpen, en
- **Artemiszió Foundation and Iliaktida**, twee baanbrekende projecten uit Hongarije en Griekenland die bedoeld zijn om migranten bij te staan en hun integratie in de samenleving te vergemakkelijken.

De winnende projecten zullen bekend worden gemaakt op de prijsuitreiking die op 15 december plaatsvindt tijdens de EESC-zitting in Brussel. Ter erkenning van hun werk krijgen de winnaars samen een bedrag van 50.000 euro, zodat zij hun projecten een broodnodige nieuwe impuls kunnen geven en nog meer mensen kunnen helpen. De winnaar van de eerste prijs ontvangt de hoogste onderscheiding. De prijs voor het maatschappelijk middenveld, die nu al voor de achtste keer wordt uitgereikt, staat elk jaar in het teken van een thema dat nauw verband houdt met de activiteiten van het EESC. (mr/sk/jk)

Het EESC roept op een financieel instrument te creëren om een eind te maken aan „stranding”

Bij „stranding” worden schepen gesloopt in landen waar weinig of geen werknemersrechten en veiligheidsvoorschriften bestaan. In deze landen worden naar schatting lonen van 3 EUR betaald voor een werkdag van 12 tot 16 uur.

Voor EESC-lid Martin Siecker, rapporteur voor het initiatiefadvies van het EESC over **Scheepssloop en de recyclingmaatschappij**, is deze situatie niet aanvaardbaar: „We moeten een einde maken aan dit gevaarlijke werk, dat niet alleen de allerarmsten uitbuit, maar ook hun leven dagelijks in gevaar brengt. Het is de morele plicht van de EU om de grondrechten van werknemers te beschermen, ook in het buitenland.”

Het EESC dringt bij de Commissie aan op strengere wetgeving waarin de verantwoordelijkheid van scheepseigenaren en hun plicht om de schepen op een fatsoenlijke manier af te voeren worden erkend door het beginsel „de vervuiler betaalt” toe te passen. „Als Europa wil dat zijn schepen op een verantwoorde manier worden gesloopt, moet ervoor worden gezorgd dat de kosten hiervoor ook worden meegenomen in de operationele kosten van het schip”, aldus corapporteur Richard Adams (VK - adviescommissie Industriële Reconvertie, groep Werknemers).

De verordening inzake scheepsrecycling - die in 2018 in werking treedt - stelt hoge eisen aan

scheepsrecyclinginrichtingen, maar scheepseigenaren kunnen deze gemakkelijk omzeilen door eigendom over te dragen of door eenvoudigweg „uit te vlaggen” naar een land buiten de EU. Met het financiële instrument dat door het EESC wordt voorgesteld, zouden scheepseigenaren hun verantwoordelijkheid echter niet meer kunnen ontlopen, aangezien zij - indien hun schepen niet in een inrichting worden ontmanteld die op een door de EU goedgekeurde lijst staat - het geld niet kunnen terugkrijgen en zelf zullen moeten betalen. (sma)

Energie van prosumenten: kansen en uitdagingen voor de EU

Prosumenten zijn nieuwe spelers op de huidige energiemarkt, die uitermate complex is. Het gaat om personen, huishoudens of bedrijven die zowel energie produceren als verbruiken, vaak op lokaal niveau. Ze wekken bijvoorbeeld energie op met behulp van miniwindmolens, zonnepanelen, zonnecollectoren of warmtepompen.

In zijn advies over energie en energiecoöperaties van prosumenten benadrukt het EESC hoe belangrijk het

is om regels in te voeren voor de deelname van deze nieuwe spelers op de markt. Doel hiervan is om hun ontwikkeling te ondersteunen, maar tegelijkertijd ook concurrentievervalsing te voorkomen.

Aangezien prosumenten energie opwekken voor eigen gebruik maar in de praktijk vaak meer produceren dan ze zelf nodig hebben, is het uiterst belangrijk dat er wordt geregeld wat er met energieoverschotten dient te gebeuren. Hiertoe moeten met name technologieën

voor de opslag van energie worden bevorderd en moeten de onderlinge verbindingen tussen regio's in Europa met verschillende profielen op het gebied van energieproductie en -consumptie worden verbeterd.

Het EESC is van mening dat energie van prosumenten een belangrijk element moet vormen van een actief beleid om energiearmoede te verminderen en kwetsbare sociale groepen te beschermen. Energie van prosumenten kan ook helpen om de regionale economische ontwikkeling te versterken en een aantal problemen op te lossen die verband houden met de vergrijzing en de senioreconomie. Essentieel is dat maatschappelijke organisaties en lokale en regionale overheden daarbij worden betrokken. (cad)

Laten we handel drijven en er beter over communiceren.

Lessen die we kunnen trekken uit CETA

Dilyana Slavova (BG — groep Diverse werkzaamheden), voorzitter van de afdeling Externe Betrekkingen van het EESC

Handel is goed. Eerlijke en transparante handel is nog beter. Het is iets wat we altijd hebben gedaan. Handel drijven was de voornaamste activiteit van mensen in de prehistorie: voordat modern geld werd uitgevonden, ruilden ze al goederen en diensten met elkaar.

De situatie wordt iets ingewikkelder als we kijken naar internationale handelsovereenkomsten op grote schaal. De geschiedenis van vrijhandelsovereenkomsten, de sfeer van geheimhouding die rond de onderhandelingen hangt en gelekte informatie over de uiteindelijke overeenkomst zorgen ervoor dat er heel wat potentieel is voor wantrouwen en argwaan.

Het recentste voorbeeld is de Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen de EU en Canada. Hiervoor was de steun van alle lidstaten van de Europese Unie nodig. Nadat er op 28 oktober een compromis was bereikt, keurden de 28 EU-lidstaten de overeenkomst goed.

Sommige EU-burgers legden zich daar echter niet bij neer. De Walen waren niet de enigen die tegen CETA gekant waren. Al 3,4 miljoen Europese burgers hebben een petitie tegen CETA getekend, en er zijn meer dan 2 000 „TTIP- en CETA-vrije zones” in Europa. Deze stemmen mogen niet worden genegeerd. We moeten de bezorgdheid van de mensen serieus nemen en op een transparante manier te werk gaan.

Het is dan ook echt nodig een betere manier te vinden om met vrijhandelsovereenkomsten om te gaan. Daarbij moeten de lidstaten en nationale regeringen van de EU worden betrokken, maar moet ook worden geluisterd naar het georganiseerde maatschappelijk middenveld. De EU moet nog een andere les trekken uit deze onfortuinlijke ervaring, namelijk dat transparantie noodzakelijk is, vooral met het oog op de lopende vrijhandelsovereenkomsten met de Verenigde Staten. Alle handels- en investeringsovereenkomsten dienen transparantie hoog in het vaandel te dragen en

democratische beginselen moeten worden nageleefd tijdens het ratificatieproces.

De gesprekken over CETA legden een fundamenteel probleem bloot met betrekking tot de communicatie over handel. Het is een illusie te denken dat we in de globaliseerde wereld van vandaag, waarin alles met elkaar verbonden is, kunnen stoppen met handel drijven en onze markten kunnen sluiten. We kunnen technologische veranderingen, innovatie en automatisering niet tegenhouden. Wat we nu moeten doen, is handelsliberalisering afstemmen op onze waarden en op de verwachtingen van de Europese burger. Het is de verantwoordelijkheid van de EU om te onderhandelen over handelsovereenkomsten. Door toegang te verlenen tot de grote EU-markt, krijgen wij namelijk ook betere toegang tot buitenlandse markten. De lidstaten moeten samen met de EU echter meer werk maken van de tenuitvoerlegging van handelsovereenkomsten en aanpassingsbeleid ontwikkelen dat beter in overeenstemming is met de uitdagingen waar iedere lidstaat voor staat op het gebied van sociaal beleid, infrastructuur en innovatie. De voordelen van handel zijn diffuus en worden niet onmiddellijk gevoeld, terwijl de nadelen van het openstellen van de markt zich abrupt kunnen voordoen en meteen gevolgen kunnen hebben. De EU-lidstaten moeten opnieuw aansluiting vinden bij hun burgers. Ze moeten handelsovereenkomsten, waaronder

de waarden, mogelijke voordelen en uitdagingen ervan, voorstellen en uitleggen, zodat het georganiseerde maatschappelijk middenveld een rol kan spelen in de discussie.

Er moeten echt lessen worden getrokken uit CETA – en snel. Dit is de kans bij uitstek voor de besluitvormers van de EU om het handelsbeleid van de EU opnieuw vorm te geven, door de onderhandelingen voor toekomstige handelsovereenkomsten op een transparante en democratische manier te laten verlopen. Hierbij zullen regeringen, parlementen en het grote publiek zo vroeg en zo ruim mogelijk moeten worden betrokken. Op die manier is het mogelijk dat dergelijke overeenkomsten daadwerkelijk worden gesteund door burgers over heel Europa.

Bij een dergelijke alomvattende overeenkomst mogen we niet vergeten dat iedereen die er gevolgen van zal ondervinden, er iets in te zeggen zou moeten hebben. Dat is hoe democratie werkt.

Willen we een Unie van waarden, dan moeten we de rechtsstaat en de grondrechten beschermen, zegt het EESC

De EU is niet enkel een eengemaakte markt, maar is daarnaast een Unie van gemeenschappelijke waarden die vorm geven aan de Europese identiteit. Deze waarden omvatten onder meer menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid, solidariteit en de beginselen die worden uiteengezet in het Handvest van de grondrechten.

Het eerbiedigen van deze rechten, vrijheden en beginselen is een voorwaarde voor toetreding tot de EU, maar er is geen mechanisme om ze af te dwingen wanneer zij in een lidstaat in het gedrang komen. In een nieuw advies raadt het EESC aan een stap verder te gaan om de rechtsstaat en de democratie op gepaste wijze te kunnen afdwingen.

Het EESC is van mening dat artikel 51 van het Handvest van de grondrechten van de EU moet worden gewijzigd om een juridisch bindend mechanisme tot stand te kunnen brengen waarmee toezicht wordt gehouden op aspecten als wettigheid, hiërarchie van normen,

rechtszekerheid, gelijkheid, non-discriminatie, vrije toegang tot de rechtspraak en het recht op een eerlijk proces, preventie van misbruik en willekeur door overheidsinstanties, scheiding van de machten, eerbiediging en bescherming van politiek pluralisme, minderheden en sociale en seksuele diversiteit en eerbiediging van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid. Op deze manier kunnen tekortkomingen worden vastgesteld en kan worden aangedrongen op corrigerende maatregelen.

Ook zou een nieuw pact voor de democratie moeten worden gesloten om de samenwerking tussen EU-instellingen en lidstaten te vergemakkelijken met het oog op de handhaving van democratische waarden. Het EESC zou, samen met organisaties van het maatschappelijk middenveld, een jaarlijks forum kunnen organiseren om de situatie in de EU-lidstaten te evalueren en voorstellen te formuleren om schendingen te corrigeren en te voorkomen. (cad)

EESC ijverde op COP22 voor sleutelrol voor niet-overheidsactoren bij klimaatactie

Van 7 tot 18 november 2016 vond in Marrakesh, Marokko, de COP22 plaats. Tijdens de COP21 was het klimaatverdrag van Parijs goedgekeurd (dat op 4 november 2016 in werking is getreden). De langetermijndoelstelling daarvan is om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2°C boven het pre-industriële niveau.

De uitvoering van het akkoord van Parijs zal positieve gevolgen hebben voor het leven van elke Europese burger. De weg van Parijs naar een koolstofneutrale economie

kent enorm veel uitdagingen. Het EESC beschouwt klimaatactie vooral als kans om nieuwe ondernemingen en banen te creëren en het welzijn van de Europese burgers te vergroten.

Het EESC heeft aan de COP22 deelgenomen als waarnemer in de officiële EU-delegatie om het concept van een nieuw model voor klimaatgovernance te promoten waarin een cruciale rol is weggelegd voor niet-overheidsactoren.

Met dit doel voor ogen hebben het EESC en zijn partners - CvdR, Comité 21 France (C21F) en OESO - besloten samen een nieuwe internationale klimaatcoalitie op te zetten waarin multilevel- en multistakeholder-governance centraal staan. Die moet het maatschappelijk middenveld in staat stellen bij klimaatactie de rol te spelen die het toekomt. (mr)

EESC-delegatie evalueerde de situatie van vluchtelingen met een handicap op Lesbos en in Athene

Een delegatie van de permanente studiegroep Rechten van personen met een handicap van het EESC, waar onder meer Ioannis Vardakastanis (EL – groep Diverse Werkzaamheden), Bernard Noël (BE – groep Werknemers) en Dare Stojan (SI – groep Werkgevers) deel van uitmaakten, heeft in oktober jongstleden een bezoek aan Griekenland gebracht om de situatie van vluchtelingen en andere migranten met een handicap in de opvangcentra op Lesbos en in Athene te beoordelen. Het bezoek werd georganiseerd met de hulp van de Griekse Nationale Confederatie van personen met een handicap.

EESC-lid Ioannis Vardakastanis met een gehandicapte vluchteling op Lesbos

Momenteel zijn er in de Griekse vluchtelingenkampen 60 000 mensen ondergebracht, waarvan de meesten kennelijk het plan hebben opgevat om door te reizen naar Duitsland of Zweden. Maar het sluiten van de grenzen heeft

We kunnen niet toestaan dat plattlandsgebieden afglijden

Twintig jaar na de eerste verklaring van Cork heeft het EESC samen met het Comité van de Regio's (CvdR) op 9 november een conferentie gehouden over de nieuwe ontwikkelingsstrategie van de Europese Commissie voor plattlandsgebieden, die zal voortborduren op de Verklaring van Cork 2.0.

„Als we jongeren geen vooruitzichten bieden door in infrastructuur te investeren en groei en werkgelegenheid in plattlandsgebieden te stimuleren, verliezen we ons meest waardevolle kapitaal - onze jongeren - en dat zou voor plattlandsgebieden het begin van het einde betekenen”, zei Brendan Burns (VK - groep Werkgevers), voorzitter van de afdeling Landbouw, Plattlandsontwikkeling en Milieu van het EESC.

Twintig jaar nadat er tijdens de eerste conferentie werd opgeroepen tot „een eerlijkere verdeling” van overheidsuitgaven en -investeringen, neemt de kloof tussen plattlands- en stedelijke gebieden echter nog steeds toe, niet in het minst omdat er nu nog minder fondsen beschikbaar

zijn voor het plattland. Het EESC dringt aan op een sterke territoriale benadering, waarin het plattland en de stad worden gezien als onderdelen van een geheel die elkaar gunstig beïnvloeden.

De voorzitter van het EESC, Georges Dassis, onderstreepte zijn inzet voor levendige plattlandsgemeenschappen die ook een cruciale rol kunnen spelen bij het realiseren van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. Hij zei hierover: „Het is hoog tijd voor een strategische alliantie tussen alle belanghebbenden die een betere benutting van het potentieel van plattlandsgebieden bevorderen. En niet alleen het CvdR en het EESC, maar ook het Europees Parlement moet deel uitmaken van deze alliantie.” (sma)

Eerste vergadering van het gemengd raadgevend comité EU-Chili voor het maatschappelijk middenveld

Het gemengd raadgevend comité EU-Chili voor het maatschappelijk middenveld (GRC), dat werd opgericht in het kader van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili, hield op 4 en 5 oktober 2016 zijn eerste vergadering, niet minder dan 11 jaar na de inwerkingtreding van de associatieovereenkomst.

Het GRC wordt gezamenlijk voorgezeten door EESC-lid Lidija Pavic-Rogošic (HR - groep Diverse werkzaamheden) en door Miguel Santibañez, de coördinator van het Chileense ngo-netwerk Acción. Het doel van deze eerste vergadering was het uitzetten van de missie en de taken van het GRC, het opstellen van zijn reglement van orde en het opstellen van een gemeenschappelijk werkprogramma op basis van thema's van gemeenschappelijk belang.

De langverwachte oprichting van het GRC komt op een cruciaal moment in de betrekkingen tussen de EU en Chili, met het oog op de lopende besprekingen over de modernisering

ertoe geleid dat Griekenland niet langer een doorreisland is en dat vluchtelingen er langere tijd verblijven. Er zijn echter geen gegevens beschikbaar over het aantal mensen met een handicap dat zich onder de vluchtelingen bevindt.

Zodra zij worden geïdentificeerd, worden kinderen en volwassenen met een handicap in open opvangcentra ondergebracht waar ze onder de best mogelijke omstandigheden kunnen leven die elke faciliteit te bieden heeft. Er zijn pogingen gedaan om de opvangcentra waar vluchtelingen met een handicap zijn gehuisvest toegankelijk te maken, maar gezien het heuvelachtige terrein, de afgelegen locaties en de beperkte middelen, vormen mobiliteit en toegankelijkheid zonder meer een uitdaging. De week voor het bezoek werd een nieuw programma gelanceerd dat erop is gericht vluchtelingenkinderen naar school te krijgen. Er werd echter geen aandacht besteed aan vluchtelingenkinderen met een handicap.

Het EESC zal in februari 2017 een hoorzitting houden om de belangrijkste bevindingen van de missie aan andere EU-instellingen en relevante belanghebbenden te presenteren. (mm)

Zie voor meer informatie: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-eu-chile-jcc-01> (mr)

NIEUWE PUBLICATIE

De eerste EESC-brochure van het EESC voor mensen die moeite hebben met het begrijpen van teksten

Wat is het Europees Economisch en Sociaal Comité?

Het EESC heeft onlangs zijn eerste gemakkelijk te lezen brochure uitgebracht, die bedoeld is voor mensen die moeite hebben met het begrijpen van teksten omdat zij een verstandelijke handicap hebben, weinig scholing hebben gehad of andere problemen hebben die hun toegang tot informatie in de weg staan. In de brochure worden het EESC, zijn rol, zijn functioneren en zijn activiteiten op eenvoudige wijze beschreven. De duidelijke taal, het lettertype en de opmaak zijn conform de aanbevelingen in de richtsnoeren over dit soort publicaties.

Gepubliceerd in: EN, FR, DE.

[Add link when available]

De rol van het maatschappelijk middenveld in de Europese energie-unie – bespreking over veilige, duurzame, concurrerende en betaalbare energie in Bratislava

door de groep **Diverse Werkzaamheden**

De groep Diverse Werkzaamheden van het EESC kwam op 27 oktober 2016 bijeen voor de conferentie *The role of civil society in the European Energy Union: ensuring secure, sustainable, competitive and affordable energy*.

De conferentie werd bijgewoond door Maroš Šefčovič, vicevoorzitter van de Europese Commissie verantwoordelijk voor de energie-unie, en Vojtech Ferencz, Slowaaks staatssecretaris voor Economie, en bracht ongeveer 120 vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld van Slowakije en het EESC bijeen. Luca Jahier, voorzitter van de groep Diverse Werkzaamheden, drong er tijdens de opening van de conferentie bij alle spelers op aan om de energie-unie van de EU volledig te ondersteunen, die volgens hem het potentieel heeft om de groene evenknie van de Europese Gemeenschap

Van links naar rechts: Maroš Šefčovič, Luca Jahier en Kropil Rudolf

voor Kolen en Staal van het derde millennium te worden.

De heer Jahier zei verder dat de energie-unie zonder twijfel een geweldige kans is voor groei en het scheppen van nieuwe banen in de EU en een positief instrument is voor Europese samenwerking, cohesie, solidariteit en

vertrouwen. Deze opvatting werd herhaald door de heer Šefčovič. Hij benadrukte dat de energie-unie een Europees project is dat sterk op consensus is gericht en dat het maatschappelijk middenveld, dat de kern van Europese samenlevingen vormt, zijn rol moet spelen om ervoor te zorgen dat de energietransitie eerlijk verloopt en er niemand achterblijft. (cl)

Versterking van Europese groei en concurrentievermogen: een proactieve handelsagenda-NU!

Jacek Krawczyk met de Amerikaanse ambassadeur Charles Adams, Signe Ratsio (EC DG TRADE) en Matti Anttonen, de Finse staatssecretaris voor Buitenlandse handel

door de groep **Werkgevers**

De rol van de handel als een bron van groei en werkgelegenheid staat buiten kijf, maar het beeld van handelsliberalisering bij het grote publiek verslechtert en de zorgen van de burgers moeten doeltreffender worden aangepakt. Dit was een van de conclusies van de conferentie getiteld *Strengthening European Growth and Competitiveness: Proactive Trade Agenda – NOW!*, die plaatsvond in

Helsinki op 26 oktober. De conferentie werd gezamenlijk georganiseerd door de werkgroep van het EESC, de Confederatie van Finse Industrieën en ICC Finland.

Er werd benadrukt dat bedrijfsorganisaties moeten pleiten voor vrijhandel; er kan niet van worden uitgegaan dat mensen de voordelen ervan begrijpen. Er is in dit opzicht een cruciale rol weggelegd voor de lidstaten. De lidstaten zouden de Europese Commissie

pas een mandaat moeten geven om handelsovereenkomsten te sluiten nadat hierover in de lidstaten zelf uitgebreid is gedebatteerd en dit door de nationale parlementen wordt ondersteund. Het handelsbeleid mag niet ten prooi vallen aan nationale kwesties. Alle punten van zorg op nationaal, of zelfs regionaal niveau, moeten in een vroeger stadium worden besproken. De EU heeft een proactieve handelsagenda voor het bedrijfsleven nodig, en regelgeving moet de groei van ondernemingen stimuleren, niet in de weg staan.

De discussie in Helsinki vond precies op het juiste moment plaats, namelijk tijdens de allerlaatste fase van de onderhandelingen over CETA. Nadat de uiteindelijke overeenstemming over de overeenkomst was bereikt, legden de voorzitter van de werkgroep en de Finse medeorganisatoren een gezamenlijke verklaring af waarin zij hun steun uitspraken voor vrijhandel. Ook stelden zij dat brede steun van zowel werkgevers als vakbonden voor vrijhandel mogelijk is wanneer er discussie wordt gevoerd op basis van feiten en cijfers en niet op basis van angsten en verzinsels.

Overheidsinvesteringen in Europa: de EU kan en moet zich meer inspannen!

door de groep **Werknemers**

Europa blijft lijden onder een gebrek aan investeringen, en dit staat economisch herstel en maatschappelijke vooruitgang in de weg. Het stimuleren van economisch herstel door middel van overheidsinvesteringen stond centraal tijdens de buitengewone vergadering die de groep Werknemers op 30 november heeft gehouden. Zo presenteerde econoom Achim Truger zijn studie met de titel

Implementing the golden rule for public investment in Europe, waarin hij uitlegt hoe overheidstekorten gerechtvaardigd kunnen zijn indien zij worden gebruikt voor investeringen. De deelnemers aan de vergadering bespraken hoe een dergelijke „gouden regel” met succes op EU-niveau zou kunnen worden toegepast om het stabiliteits- en groeipact soepeler te maken, door productieve investeringen niet mee te nemen in de berekening van de streefwaarden voor nationale tekorten en schulden.

Ook onderzoeker Chiara Crepaldi presenteerde haar studie, waarin mogelijke synergieën worden onderzocht tussen het investeringsplan voor Europa en het initiatief voor een EU-pijler van sociale rechten. Dit zijn immers beide cruciale elementen om een nieuwe strategie te vormen voor opwaartse economische en sociale convergentie in Europa. De aanwezigen benadrukten dat de EU snel een positief project moet ontwikkelen om fatsoenlijke leef- en

IN HET KORT

EESC-lid Madi Sharma schrijft boek om 7 miljard ideeën in de praktijk te helpen brengen

EESC-lid Madi Sharma (VK — groep Werkgevers) heeft in eigen beheer een boek uitgegeven, getiteld *Madi No Excuses!* Madi, een succesvolle zakenvrouw die ooit slachtoffer was van huiselijk geweld, wil iedereen, en met name personen in een achtergestelde positie, helpen veranderingen teweeg te brengen door hun ondernemerspotentieel – in de breedste zin van het woord – te ontwikkelen. Ondernemerschap gaat, zoals wordt benadrukt in het EESC-advies *Creativiteit en ondernemerschap: mechanismen om de crisis te boven te komen*, niet om geld of ondernemingsplannen. Wat belangrijk is, zijn de ideeën en hoe die naar de praktijk worden vertaald.

EESC-lid Madi Sharma met een groep kandidaat-ondernemers

Kijk voor meer informatie op <http://madisharma.org/noexcuses/> (dm)

EESC-lid Thierry Libaert doet onderzoek naar milieucommunicatie

EESC-lid Thierry Libaert (links) tijdens het evenement

Op 16 november vond bij de INSEEC Business School in Parijs een paneldiscussie plaats ter gelegenheid van het verschijnen van *La communication environnementale* (Milieucommunicatie), een boek dat werd samengesteld door EESC-lid Thierry Libaert

(FR – groep Diverse Werkzaamheden). De heer Libaert leidde het debat, waaraan een aantal van de co-auteurs van het boek en andere prominente sprekers deelnamen.

Het boek, dat wordt uitgegeven door het Frans Nationaal Centrum voor Wetenschappelijk Onderzoek (CNRS), gaat in op de ontwikkeling van milieucommunicatie vanaf het moment dat zij in de jaren negentig na een reeks milieurampen op het toneel verscheen, totdat zij werd opgenomen in het discours van bedrijven en beleidsmakers. Ook wordt in het boek onderzocht hoe milieucommunicatie de handelingen, processen en activiteiten van organisaties met betrekking tot het milieu beïnvloedt en vormgeeft aan het gedrag van consumenten. (dm)

BESTE WENSEN

Beste lezer,

Wij wensen u prettige kerstdagen en een gezond en voorspoedig 2017.

Wij danken u voor uw belangstelling en kijken uit naar een nieuw jaar vol opwindende nieuwe uitdagingen en kansen, terwijl we ons de komende maanden klaarmaken om over te stappen op een nieuw onlineformaat.

werkomstandigheden te garanderen voor haar werknemers en burgers, met name

met het oog op het toenemende nationale en de uitdagingen van het digitale tijdperk.

De vergadering was de gelegenheid bij uitstek om de vooruitgang te bespreken die met het maatregelenpakket voor banen, groei en investeringen van voorzitter Juncker is geboekt. De nadruk werd daarbij gelegd op ideeën ter bevordering van een Europees investeringsbeleid en het initiatief inzake de „sociale pijler”: twee instrumenten om duurzame en inclusieve groei veilig te stellen als alternatief voor bezuinigingen. (mg)

EESC Info staat in pdf-formaat in 23 talen op de website van het EESC: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

Redactie:

Alun Jones (hoofdredacteur)
Daniela Marangoni (dm)

Aan deze uitgave werkten mee:

Caroline Alibert-Deprez (cad)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Dilyana Slavova
Jasmin Klotzing (jk)
Katerina Serif (ks)
Margarida Reis (mr)
Margarita Gavanis (mg)
Milen Minchev (mm)
Monica Procopet (mp)
Silvia M. Aumair (sma)

Coördinatie:

Daniela Marangoni
Katerina Serif

Ter perse gegaan op 1 december 2016

Adres:

Europees Economisch en Sociaal Comité
Jacques Delorsgebouw, Belliardstraat 99,
B-1040 Brussel, België
Tel. (+32 2) 546.94.76
Fax (+32 2) 546.97.64
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu
Internet: <http://www.eesc.europa.eu/>

EESC Info verschijnt negen keer per jaar – telkens ter gelegenheid van een EESC-zitting. Gedrukte exemplaren van EESC Info in het Duits, Engels of Frans kunnen gratis worden verkregen bij de persdienst van het EESC.

EESC Info staat in pdf-formaat in 23 talen op de website van het EESC:
URL: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

EESC Info is niet het officiële verslag van de werkzaamheden van het EESC. Daarvoor zij verwezen naar het Publicatieblad van de Europese Unie en naar andere publicaties van het EESC. Reproductie – onder vermelding van EESC Info – is toegestaan, op voorwaarde dat de redactie een kopie wordt toegestuurd.

Oplage: 5800 stuks.

Volgende editie: december 2017

GEDRUKT OP 100 % KRINGLOOPPAPIER

December 2016 / 09

Publicatiebureau